

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

11 Si Episcopus conferat beneficium absenti per litteras aut nuntium,
Vtrùm poßit reuocare collationem, & alteri conferre, antequam iste
acceptauerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

DVBITATIO XI.

Si Episcopus conferat beneficium absenti per litteras aut nuntium, Vtrum possit reuocare collationem, & alteri conferre antequam iste acceptauerit.

51
Beneficium
collatum
absenti.

Respondeo, Non posse, vt expressè habetur c. Si tibi absenti, de præbendis, in 6. Imò si alteri conferat antequam ille recuauerit acceptare, collatio viribus non subsistet, vt ibidem dicitur, quod idè constitutum est, non quòd per talem collationem acquisitum sit dominium ante acceptationem; sed quia non decet Episcopum variare. secus est de donatione rei suæ, quæ non valet ante acceptationem: vnde liberè potest reuocari, imò quamdiu res tradita non est, si alteri donetur aut vendatur, valet secunda dispositio, vt supra cap. 18. dub. 6. & c. 21. dub. 19. dictum est. Potest tamen Episcopus illi præscribere tempus, intra quod teneatur acceptare. quo elapso, si non acceptauerit, poterit alteri conferri si tamen acceptes antequam alteri conferatur, tum erit beneficium, quamuis terminus iam sit elapsus. patent hæc omnia ex d. cap. Si tibi absenti. 17. de præbendis, in 6. & apud Couarruuiam lib. 3. variar. c. 16. num. 4.

Sequitur nunc vt dicamus de conditione & qualitate eorum, quibus beneficia conferenda.

DVBITATIO XII.

Vtrum aliquando liceat conferre beneficium indignis.

52
Indignus.

Notandum, *Indignum* dici, qui ad officium præstandum est ineptus ratione infamiae, prauæ vitæ, ignoratiæ, morbi, vel similis impedimenti: vel putatur non futurus utilis, nec satisfactorius officio. Potest enim quis censeri indignus vel ratione conditionis præsentis, quæ non tollitur; vel futuræ. Dignissimus autem censetur, non qui doctissimus est aut sanctissimus; sed qui omnibus consideratis putatur optimè officio satisfactorius, Ecclesiæque futurus vtilissimus. His positis

53

Respondeo & Dico Primò, Numquam licere beneficium Ecclesiasticum conferre indignis, modo aliqui reperiantur digni, quibus conferri possit. Probat ex cap. Cùm in cunctis. 7. de electione, vbi tria requiruntur vt quis censetur dignus beneficio habente curam animarum, ætas conueniens, probitas morum, & scientia debita: & Clerici, qui aliquem contra prædictam formam elegerint, eo ipso priuati sunt potestate eligendi pro illa vice, & triennio à suis beneficijs suspensi. Episcopus autem si contra fecerit aut consenserit fieri, amittit similiter potestatem conferendi. vide tamen aliquas limitationes & explicationes huius cap. in cap. Si compromissarius. 9. Si verò, de elect. in 6. & cap. Graue nimis, 29. de præbendis. vbi præcipitur vt beneficia non conferantur indignis; qui contra post secundam correptionem fecerit, iubetur suspendi à beneficijs conferendis. ratio est, quia beneficium datur propter officium: ergo

Triarequisita vt quis sit dignus beneficio.
Pœna ineligentes indignum ad curam animarum.

qui ineptus est ad officium præstandum, iure naturæ est arcendus à beneficio. Confirmatur, quia omnes ferè hæreses & mala Ecclesiæ hinc orta sunt, quòd indignis beneficia fuerint collata. dum enim Episcopatus conferuntur hominibus indoctis vel improbis, qui nihil minùs quàm de munere Episcopali sunt solliciti, necesse est vt etiam Parochi similes instituantur. tales enim Episcopi parum curant quales habeant Parochos. Quòd si Parochi indocti, vel etiam improbi sint, necesse est Christianam plebem in fide & moribus non rectè instrui: hæc autem non rectè instructa, & malà vità suorum Superiorum scandalizata, facilis est ad novos Doctores, reformationem & purum verbum Dei promittentes, excipiendos; maxime cùm videat illos eloquentia, doctrina, & externa vitæ probitate suis Parochis & Episcopis præstantiores. Sanè si nascente hæresi Lutheri tales fuissent vbiq; Episcopi & Parochi quales esse debuissent, facile illam in semine oppressissent. Hoc optimè significatur in parabola Domini Matth. 13. *Dum dormirent homines, venit inimicus homo, & superseminauit zizania;* vt explicat D. August. lib. 99. in Matth. cap. 11. & Chrylost. Hom. 47. in Matth. Ex quo patet, quanti momenti sit vt Principes quàm maxime idoneos ad Prælaturas promoucant.

Dixi, *Modo aliqui reperiantur digni*, quia si nullus talis inueniatur, vel si inueniatur & non admittatur, (sicut interdum fit in locis Septemtrionalibus) poterit conferri indigno ad maiora mala impedienda; nempe ne deueniat ad hæreticos, vel alios magis indignos: hic enim etiam absolute non fit dignus, tamen respectu aliorum, qui haberi possunt, dignus censetur. Vbi tamen ei beneficium collatum est, tenetur se præstare dignum, & satisfacere officio, tum per se, tum per alios, quantum commodè potest: alioquin tenebitur ad fructuum restitutionem. ratio est, quia lege iustitiæ obligatur ad præstandum munus sui officij, & consequenter ad se reddendum idoneum officio quantum potest.

Dico Secundò, Vt collator sit securus, non solum requiritur vt nesciat illum, cui confert, esse indignum, sed debet etiam positiuè scire esse dignum; vt rectè Adrianus in 4. tract. de restit. q. de dispensatione beneficiorum. ratio est, quia ex officio tenetur quantum in se est curare vt conferantur dignis. ergo debet positiuè iudicare esse dignum. quod intellige non de certa scientiâ, sed de probabili iudicio, quod pro rei magnitudine, magis vel minùs certum esse debet. Idem dicendū de patronis qui habent ius præsentandi; grauius enim peccant si aliquem præsentent, de cuius vita, moribus & doctrina non sint satis informati per viros probos & idoneos, ita vt meritò possint confidere esse idoneum; vt colligitur ex cap. Graue nimis, de præbendis. Tales enim patroni sunt causa cur beneficia conferantur indignis, cum maximo Ecclesiæ damno: nam Prælati Ecclesiasticus, qui instituit, non potest præsentatum repellere, nisi ferè sit euidenter esse indignum, cap. 32. Decernimus. 16. q. 7. & alibi. hoc autem vt euidenter fiat, valde est difficile. deinde vix audet rem exactius discutere, præsertim quando patronus est Princeps secularis.

Dico Terziò, Et si omnis conditio, quæ reddit hominem indignum beneficio, sufficiat ad irritandam

54
Omnia pe-
nè Ecclesi-
mala ex
promotione
indignorum
ministeriorū.

55
Quando
possit con-
ferri indi-
gno.

56
Debet scire
esse dignū.

Idem di-
cendum de
patronis.

57